

Yttrande

Datum
2022-05-19

Diarienummer
3.5.17-03666/2022

Regeringskansliet
Utrikesdepartementet
ud.hi.remiss@gov.se

Kompletterande promemoria till betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll (SOU 2020:49) – förslag till förordningsändringar del 2

(Ert diarienummer: UD2022/02424)

Jordbruksverket har fått möjlighet att yttra sig över ovan rubricerad promemoria.

Jordbruksverket tillstyrker åter att Kemikalieinspektionen utses till marknadskontroll- myndighet för EG-gödselmedel.

Våra synpunkter i övrigt berör endast förslagen som anpassning av miljötillsynsförordningen till kontrollförordningen (EU) 2017/625.

Sammanfattning

- Vi avstyrker förslagen om att Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen båda ska utses som samordnande behörig myndighet inom området växtskyddsmedel, samt att Naturvårdsverket ska vara samordnande behörig myndighet för avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.
- Vi föreslår att Kemikalieinspektionen utses som samordnande behörig myndighet enligt artikel 4.2 b i EU:s kontrollförordning för hela området i artikel 1.2 h om krav för utsläppande på marknaden och användning av växtskyddsmedel samt vad gäller hållbar användning av bekämpningsmedel.
- Vi föreslår att Jordbruksverket utses som samordnande behörig myndighet enligt artikel 4.2 b i EU:s kontrollförordning för hela området i artikel 1.2 b om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion.

Jordbruksverket tillstyrker i övrigt förslagen om ändring av miljötillsynsförordningen.

Förslag till ändring av miljötillsynsförordningen för att komplettera kontrollförordningen

Användning av växtskyddsmedel

För att uppfylla kravet i kontrollförordningen så föreslår vi att Kemikalieinspektionen utses till den samordnande myndigheten i enlighet med artikel 4.2. för området i artikel 1.2. h. Enligt artikel 4.2 ska medlemsstaterna utse *en* samordnande myndighet när det finns mer än en behörig myndighet på nationell, regional eller lokal nivå. Behöriga myndigheter ska enligt punkten 1 i samma artikel utses för vart och ett av de områden som omfattas av de bestämmelser som avses i artikel 1.2. Jordbruksverket anser inte att artikel 1.2. h om växtskyddsmedel kan delas på två myndigheter så som det föreslås. För övriga områden i artikel 1.2 i kontrollförordningen har Sverige utsett endast en samordnande myndighet¹.

Genom att endast ha en samordnande myndighet så kan arbetet effektiviseras exempelvis så att kommunerna inte behöver redovisa utförda kontroller till två myndigheter. Det underlättar även för kommissionen och andra medlemsstater att endast kommunicera med en ansvarig myndighet i Sverige för frågor som ligger inom kontrollförordningen och växtskyddsmedelsområdet.

Den föreslagna bestämmelsen 2 kap. 38 § miljötillsynsförordningen bör därmed utgå och Kemikalieinspektionens ansvar enligt 37 § justeras för att omfatta hela växtskyddsmedelsområdet i artikel 1.2. h kontrollförordningen.

Vi anser att den ansvarsfördelning som finns idag mellan myndigheterna bör vara kvar. Eftersom Jordbruksverkets ansvar för tillsynsvägledning redan är reglerat i 3 kap. 13 § så behålls status quo utan ytterligare ändring av miljötillsynsförordningen.

Avsiktlig utsättning av GMO i miljön

För avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön så föreslås det att Naturvårdsverket utses till den samordnande myndigheten enligt artikel 4.2.b. I teorin kan förslaget verka rimligt, men i praktiken är det ineffektivt. Vi föreslår att Jordbruksverket utses istället av följande skäl.

¹ Jmf 1 a § förordningen (2013:1059) om kontroll av ekologisk produktion där Jordbruksverket har utsetts till den samordnande myndigheten. Inom ekologisk produktion är förhållandet mellan Jordbruksverket och Livsmedelsverket likvärdigt med förhållandet mellan Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket inom växtskyddsmedelsområdet.

Avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön för livsmedels- och foderproduktion kommer inom överskådlig tid rimligtvis endast att handla om landlevande växter, d.v.s. Jordbruksverkets ansvarsområde.

Jordbruksverket företräder Sverige i kommittén inom direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och har alla övriga kontakter med EU-kommissionen och medlemsstaterna på området. I det ingår att dela information och synpunkter med övriga genteknikmyndigheter i Sverige och samordna när det är frågor som berör fler organismtyper.

Jordbruksverket är ansvarig kontrollmyndighet för flera kontrollområden som omfattas av kontrollförordningen. Därmed så finns det en organisation på verket för arbete med revisioner, planering, rapportering och liknande uppgifter inom kontrollförordningen.

Den föreslagna bestämmelsen 2 kap. 39 § miljötillsynsförordningen bör därmed ändras så att Jordbruksverket utses istället för Naturvårdsverket.

Att utse nationella referenslaboratorier

De behöriga samordnande myndigheterna föreslås även utföra uppgifter som åligger medlemsstaten enligt artikel 100 i EU:s kontrollförordning. Det innebär att utse ett eller flera nationella referenslaboratorier (NRL). Det är bara om det finns ett EU-referenslaboratorium inom ett område som NRL måste utses.

Om det skulle bli aktuellt att utse ett NRL för växtskyddsmedel så bör den uppgiften endast åligga Kemikalieinspektionen. Det medför en onödig administration och kostnad att utse ett NRL för utsläppande på marknaden av växtskyddsmedel och ett NRL för användning av växtskyddsmedel. Det handlar om samma produkter som ska analyseras, men före eller efter försäljning. Det saknas därmed skäl att två myndigheter ska utföra uppgiften enligt artikel 100 i kontrollförordningen.

Jordbruksverket vill erinra om att Livsmedelsverket är utsett till Sveriges nationella referenslaboratorium för genetiskt modifierade organismer genom kommissionens förordning (EG) nr 1981/2006 av den 22 december 2006 om tillämpningsföreskrifter för artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1829/2003 när det gäller gemenskapens referenslaboratorium för genetiskt modifierade organismer. Såvitt Jordbruksverket har förstått så omfattas även genetiskt modifierade organismer som regleras inom direktiv 2001/18/EG om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön av samma förordning.

Den föreslagna bestämmelsen 2 kap. 40 § bör justeras utifrån detta.

I detta ärende har generaldirektören Christina Nordin beslutat. Heléne Ström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnade chefsjuristen Ida Lindblad Hammar, Rikhard Dahl, Mona Strandmark och Stina Fritjofsson deltagit.

Christina Nordin

Heléne Ström

Yttrandet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Näringsdepartementet